

Rozdział 15 - Przygotowanie do rozmieszczenia

Na co byś przygotowanym?

Pamiętasz skautowe motto: „Bądź przygotowany”? Ponad sto lat temu młody brytyjski skaut zapytał sir Roberta Baden-Powella, założyciela skautingu, na co właściwie powinien być przygotowany. Słynna odpowiedź brzmiała: „Na wszystko, oczywiście!”

To samo dotyczy wolontariuszy łączności kryzysowej. Nigdy nie wiadomo, jakie wyzwania przyniesie sytuacja awaryjna. Możesz mieć dostęp do zasilania sieciowego - albo tylko do baterii, które ze sobą przyniesiesz. Może być dostępna bezpieczna woda pitna - albo tylko ta, którą masz w manierce.

Czasem można wcześniej ustalić, w jakich warunkach przyjdzie pracować, ale często nikt tego nie wie - szczególnie we wczesnej fazie zdarzenia.

Przygotowanie do wyjazdu obejmuje wiele aspektów, takich jak: sprzęt radiowy, źródła zasilania, odzież i wyposażenie osobiste, żywność i woda, informacje oraz specjalistyczne szkolenie. Żadne dwa wyjazdy nie są takie same, a każdy region czy kraj stawia własne wyzwania.

Tzw. zestawy „Jump Kit”

Gdy nadejdzie wezwanie do pomocy, ostatnią rzeczą, jaką powinieneś robić, jest zastanawianie się, czego potrzebujesz i gdzie to znaleźć. Każdy doświadczony ratownik wie, jak ważne jest posiadanie gotowego zestawu niezbędnych rzeczy. Taki zestaw nazywa się często „jump kit” lub „go kit” (tłumacz: po polsku nazwalibyśmy to zestaw do natychmiastowego użycia). Bez niego niemal na pewno zapomnisz czegoś ważnego albo zabierzesz rzeczy nieprzydatne. Pakowanie sprzętu na ostatnią chwilę to także strata cennego czasu. Warto wcześniej przemyśleć prawdopodobne scenariusze i zakres sytuacji, z jakimi możesz się spotkać.

Podstawowe pytania, na które musisz odpowiedzieć:

- Do których sieci będziesz musiał się dołączyć i jakiego sprzętu do tego potrzebujesz?
- Czy będziesz musiał szybko się przemieszczać, czy możesz zabrać większą ilość sprzętu?
- Czy będziesz działać pieszo, czy w pobliżu pojazdu?
- Czy Twoje zadanie będzie realizowane w jednym miejscu, czy mobilnie?
- Jak długo możesz być oddelegowany - mniej niż 48 godzin czy tydzień lub dłużej?
- Czy będziesz w budynku z zasilaniem i sanitariatami, czy w namiocie z dala od cywilizacji?
- Jakie warunki pogodowe mogą wystąpić?
- Skąd będzie pochodzić żywność i woda?
- Czy dostępne będą urządzenia sanitarne?

- Czy będzie miejsce do spania?
- Czy musisz przygotować się na wiele scenariuszy, czy tylko kilka?
- Czy niektóre przedmioty mogą pełnić podwójną funkcję, oszczędzając miejsce i wagę?

Na podstawie własnego doświadczenia mogą nasunąć Ci się inne pytania. Jeśli dopiero zaczynasz w łączności kryzysowej lub działasz na danym obszarze od niedawna, skonsultuj się z innymi członkami swojej grupy, aby poznać ich sugestie.

Większość osób dzieli zestawy „jump kit” na dwie kategorie: przeznaczone do działań trwających poniżej 24 godzin oraz do działań trwających do 72 godzin. W przypadku działań trwających dłużej niż 72 godziny wiele osób po prostu dodaje więcej elementów, które ulegają zużyciu, takich jak odzież, żywność, woda czy baterie. Inni mogą również dodać szerszy zakres opcji łączności oraz sprzęt zapasowy.

Lista przykładowa wyposażenia „Jump Kit”

W czym przechowywać sprzęt:

- Plecak, walizka, plastikowe pojemniki transportowe itp.
- Pojedyncze elementy pakuj w woreczki strunowe lub plastikowe pojemniki kuchenne

Sprzęt radiowy i akcesoria:

- Radiotelefon ręczny VHF lub dwupasmowy (warto mieć zapasowy)
- Zapasowe akumulatory do radiotelefonów ręcznych
- Zasobnik na baterie alkaliczne do radiotelefonów
- Baterie alkaliczne
- Mikrofonogłośnik i słuchawka do radiotelefonu
- Ładowarki sieciowe (AC) i samochodowe (DC)
- Radiotelefon mobilny VHF lub dwupasmowy (oraz zapasowy)
- Radiostacja KF (HF)
- Antena wielopasmowa KF, tuner antenowy, linka spadochronowa lub sznurek nylonowy
- Anteny VHF/UHF o zwiększonym zysku i adaptery (np. zwijana J-Pole, antena magnetyczna)
- Przewody koncentryczne i krótkie odcinki połączeniowe
- Pręt uziemiający, obejma do rur, przewód (oraz narzędzia do montażu)
- Zasilacze sieciowe do radiotelefonów mobilnych i KF
- Duże źródło zasilania (akumulator) do radiotelefonów mobilnych i KF wraz z ładowarką
- Wszystkie niezbędne przewody zasilające, danych, audio i RF oraz adaptery
- Mały zestaw naprawczy: narzędzia ręczne, multimetr, złącza, adaptery, bezpieczniki, części zapasowe
- Materiały do improwizacji: przewody, złącza, drobne elementy, izolatory, taśma naprawcza
- Latarka i zapasowe baterie lub latarka LED z dynamem
- Kopie instrukcji obsługi sprzętu
- Słuchawki do pracy w hałaśliwym otoczeniu
- Specjalistyczny sprzęt do transmisji pakietowej, ATV lub innych trybów

- Skaner wielopasmowy, radio pogodowe
- Telefon komórkowy, pager, zapasowe baterie i ładowarki
- Ołówki, notatniki, temperówka

Wypożyczenie osobiste:

- Przenośne schronienie (namiot, plandeka, stół, krzesło, oświetlenie bateryjne lub gazowe)
- Ubranie odpowiednie do pory roku i przewidywanego czasu działań
- Zestaw higieniczny: mydło, maszynka do golenia, dezodorant, grzebień, papier toaletowy
- Odzież ochronna lub przeciwdeszczowa (np. kurtka, czapka)
- Śpiwór, mata, poduszka, zatyczki do uszu
- Wysokoenergetyczne przekąski
- Produkty spożywcze o długim terminie przechowywania
- Sprzęt do przygotowywania posiłków (jeśli potrzebny)
- Pojemniki na wodę (napełnione przed wyjazdem)
- Apteczka, leki osobiste i recepty na okres do jednego tygodnia
- Gotówka, w tym monety (np. do automatów lub opłat)
- Karta telefoniczna

Od tłumacza: konieczne może okazać się także zapewnienie odpowiedniego zapasu środków higienicznych dla kobiet.

Informacje i dokumenty:

- Dokument tożsamości i upoważnienia
- Kopia pozwolenia radiowego
- Lista częstotliwości i harmonogram pracy sieci
- Mapy (drogowe i topograficzne)
- Ważne numery telefonów, adresy e-mail i strony internetowe
- Dane kontaktowe członków lokalnej grupy łączności kryzysowej
- Kopia planów reagowania kryzysowego
- Lista zasobów (kogo wezwać w przypadku określonych problemów)

Materiały operacyjne:

- Wstępnie przygotowane formularze komunikatów
- Arkusze lub książki do prowadzenia dziennika
- Standardowe formularze używane przez obsługiwane instytucje
- Notatniki w formacie A4 lub listowym
- Karteczki samoprzylepne
- Spinacze i gumki recepturki
- Puste koperty
- Zszywacz i zapas zszywek

Podział zestawów

Można podzielić zestaw na mniejsze pakiety, np.:

- Zestaw szybkiego reagowania
- Zestaw VHF/UHF lub HF
- Zestaw narzędzi
- Zestaw zasilania awaryjnego
- Zestawy osobiste krótko- i długoterminowe
- Zestaw kuchenny

Możesz nie chcieć pakować niektórych elementów z wyprzedzeniem ze względu na ich koszt lub okres przydatności do użycia. Przechowuj listę kontrolną tych elementów w swoim zestawie *jump kit*, aby pamiętać o ich dodaniu w ostatniej chwili.

Planowanie z wyprzedzeniem

Gdy nadejdzie odpowiedni moment, musisz wiedzieć, dokąd się udać i co zrobić. Posiadanie tych informacji w łatwo dostępnym miejscu pomoże Ci zareagować szybciej i skuteczniej. Nie zawsze będzie możliwe poznanie tych informacji z wyprzedzeniem, szczególnie jeśli nie masz konkretnego przydziału.

Pomocne może być udzielenie odpowiedzi na następujące podstawowe pytania:

- Na jakiej częstotliwości powinien się początkowo zgłosić?
- Czy istnieje częstotliwość „zapasowa”?
- Jeśli przemiennik jest wyłączony z eksploatacji, jaka częstotliwość simpleksowa jest używana przez sieć?
- Które sieci zostaną uruchomione jako pierwsze?
- Czy powinien zgłosić się do wcześniej ustalonej lokalizacji, czy przydział zostanie dokonany w zależności od potrzeb? Zdobądź informacje o miejscach, do których prawdopodobnie zostaniesz skierowany, aby zapoznać się z ich zasobami, wymaganiami i ograniczeniami. Na przykład, jeśli zostaniesz przydzielony do konkretnego schronienia, możesz poprosić swoich przełożonych w łączności kryzysowej o zorganizowanie wizyty lub porozmawiać z osobami, które znają ten obiekt.
- Czy będziesz potrzebował długiego kabla antenowego, aby połączyć stanowisko pracy z dachem?
- Czy anteny lub kable są zainstalowane na stałe, czy będziesz musiał przynieść własne?
- Czy będziesz pracował w jednym pomieszczeniu z innymi, czy w oddzielnym?
- Czy w potencjalnych miejscach pracy dostępne jest niezawodne zasilanie awaryjne?
- Czy budynek posiada niezależne i niezawodne źródło wody?
- Czy wewnątrz budynku jest dobry zasięg sieci komórkowej?
- Czy możesz niezawodnie łączyć się z lokalnymi przemiennikami przy użyciu samej anteny typu „gumowa kaczka”, czy potrzebujesz bardziej efektywnej anteny lub anteny o określonym zysku?
- Jeśli przemienniki są wyłączone z eksploatacji, na jaką odległość możesz łączyć się w kanale simpleksowym?
- Czy będziesz potrzebował radiostacji KF, aby połączyć się z siecią? Jeśli zostaniesz przydzielony do centrum operacji kryzysowych, szkoły, szpitala lub innego obiektu

posiadającego własny system radiowy, dowiedz się, w jakich warunkach będziesz zobowiązany lub uprawniony do jego użycia, gdzie się znajduje i jak działa. Oprócz radiostacji uwzględnij kopiarki, komputery, faksy, systemy telefoniczne oraz inny potencjalnie przydatny sprzęt. Rozważ drogi ewakuacyjne. Jeśli możesz znaleźć się na drodze fali sztormowej lub w innej niebezpiecznej sytuacji, poznaj wszystkie możliwe drogi opuszczenia terenu. Jeśli będziesz stacjonował w dużym budynku, takim jak szkoła lub szpital, zlokalizuj wyjścia przeciwpożarowe i dowiedz się, które parkingi będą najbezpieczniejsze dla twojego pojazdu.

Szkolenie i edukacja

Jeśli obsługiwana agencja oferuje wolontariuszom łączności kryzysowej specjalistyczne szkolenia związane z komunikacją, skorzystaj z nich. Twój przełożeni w łączności kryzysowej powinni pomóc ci zrozumieć, jak funkcjonuje organizacja obsługiwanej agencji. Poznaj jej potrzeby i dowiedz się, w jaki sposób możesz je najlepiej zaspokoić. W ramach własnej organizacji łączności kryzysowej weź udział w dodatkowych szkoleniach lub zdobądź informacje, których możesz potrzebować. Wiele agencji zarządzania kryzysowego lub rządów krajowych oferuje dodatkowe szkolenia w takich obszarach jak monitoring radiologiczny, organizacja schronienia, reagowanie na zdarzenia masowe oraz ewakuacja.

Twoja grupa może oferować ogólne lub specyficzne dla danej agencji szkolenia z zakresu obsługi komunikatów oraz prowadzenia sieci w warunkach kryzysowych. Jeśli Twoja grupa dysponuje własnym sprzętem, powinna zapewnić członkom możliwość zapoznania się z jego konfiguracją i obsługą w warunkach terenowych.

Samodzielnie skonfiguruj i przetestuj swój osobisty sprzęt w warunkach terenowych, aby upewnić się, że działa zgodnie z oczekiwaniami.

Uczestnicz we wszelkich ćwiczeniach lub treningach organizowanych w twojej okolicy. Niektóre z nich mają na celu wprowadzenie lub sprawdzenie określonych umiejętności lub systemów, inne – przetestowanie całej reakcji na zdarzenie.

Revision #6

Created 2026-02-23 12:49:39 UTC by SP9SPM

Updated 2026-02-25 15:59:22 UTC by SP9SPM